

VALSTYBINĖ ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBA

Biudžetinė įstaiga, Verkių g. 25C-1, LT-08223 Vilnius, tel. (8 5) 213 5166, faks. (8 5) 213 5270, el. p. info@vert.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188706554

Lietuvos Respublikos Seimo
Energetikos ir darnios plėtros komisijai

Nr. R2-
Į 2021-02-10 Nr. S-2021-653

Kopija
Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai

DĖL SEIMO ENERGETIKOS IR DARNIOS PLĖTROS KOMISIJOS SPRENDIMO

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba) apsvaustė Lietuvos Respublikos Seimo Energetikos ir darnios plėtros komisijos 2021 m. vasario 10 d. raštu pateiktame 2021 m. vasario 4 d. posėdžio protokole Nr. 117-P-3 1 punkte nurodytą sprendimą – siūlyti Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai apsvaustyti galimybę pradėti diskusijas su Baltijos šalių reguliuotojais dėl „G“ komponentės taikymo regioniniu mastu elektros energijos gamintojams, naudojančioms išskastinį kurą elektros energijos gamybai.

Informuojame, kad Taryba 2021 m. rugpjūčio 17 d. organizavo susitikimą su Latvijos ir Estijos energetikos sektoriaus reguliuotojų (Latvijos komunalinių paslaugų komisija ir Estijos konkurencijos institucija) atstovais, kuriame aptarė tikslingumą taikyti prieigos prie tinklų mokesčių elektros energijos gamintojams, naudojančioms elektros energijos gamybai išskastinį kurą. Pagal 2010 m. rugsėjo 23 d. Komisijos Reglamentą (ES) Nr. 838/2010 dėl perdavimo sistemos operatorių tarpusavio kompensavimo mechanizmo ir bendro perdavimo mokesčių reguliavimo metodo taikymo gairių nustatymo 2 straipsnį, tinklo operatorių taikomi mokesčiai už prieigą prie perdavimo sistemos atitinka priedo B dalyje išdėstytas gaires, t. y. gamintojų mokamų metinių vidutinių perdavimo mokesčių vertė gali būti nuo 0 iki 0,5 EUR/MWh, išskyrus taikomuosius mokesčius Danijoje, Švedijoje, Suomijoje, Rumunijoje Airijoje, Didžiojoje Britanijoje ir Šiaurės Airijoje.

Pažymėtina, kad pagal LITGRID, AB patvirtintą Elektros energijos perdavimo paslaugų kainas ir jų taikymo tvarką, tiek 2021 m., tiek ir šiais metais gamintojams Lietuvoje „G“ komponentė lygi 0.

Latvija, vadovaujantis minėtomis Reglamento nuostatomis, visiems elektros energijos gamintojams įvedė mokesčių už prieigą prie tinklo. Sprendimas šį mokesčių taikyti visiems gamintojams, t. y. tiek elektros energiją gaminantiems iš atsinaujinančių energijos išteklių, tiek ne iš atsinaujinančių energijos išteklių, priimtas laikantis 2019 m. birželio 5 d. Europos parlamento ir tarybos reglamento (ES) Nr. 2019/943 dėl elektros energijos vidaus rinkos (toliau – Reglamentas Nr. 2019/943) 18 straipsnio 1 dalies nuostatų, pagal kurias tinklo operatorių taikomi prieigos prie tinklų mokesčiai, įskaitant prijungimo prie tinklų mokesčius, mokesčius už naudojamą tinklais ir, kai taikoma, mokesčius už susijusį tinklo stiprinimą, turi būti atspindintys sąnaudas, skaidrūs, jais turi būti atsižvelgiama į tinklo saugumo ir lankstumo poreikį ir jie turi atitikti faktines patirtas išlaidas, kiek jos atitinka veiksmingo ir struktūriškai palyginamo tinklo operatoriaus išlaidas, ir taikomi nediskriminuojant. Tie mokesčiai neapima nesusijusių sąnaudų, kuriomis remiami nesusiję politikos sričių tikslai.

Estijos konkurencijos institucijos atstovai informavo, kad įstatymai neleidžia diferencijuoti gamintojams tarifų, įskaitant tarifus iškastinio kuro elektrinėms. Taip pat nurodė, kad visiems gamintojams prieigos prie tinklų mokesčio įvedimas būtų iš esmės įmanomas, o siekis suderinti šį mokestį Baltijos regione yra teigiamas dalykas.

Atsižvelgiant į susitikimo metu išdėstytas išvalgas, taip pat į minėtas Reglamento Nr. 2019/943 nuostatas, galėtų būti svarstomas klausimas dėl mokesčio už prieigą prie tinklo įvedimo kartu su Estija, tačiau šis mokestis turėtų būti įvedamas visiems gamintojams, tarp jų ir gamintojams, gaminantiems elektros energiją iš atsinaujinančių energijos išteklių.

Atlikus skaičiavimus pagal 2021 m. elektros energijos gamybos kiekius Lietuvoje, taikant maksimalų leistiną „G“ komponentės dydį, t. y. 0,50 EUR/MWh, iš viso per metus būtų surenkama:

- iš gamintojų, gaminančių elektros energiją **iš iškastinio kuro** – apie **0,861 mln. EUR**;
- iš gamintojų, gaminančių elektros energiją **iš atsinaujinančių elektros išteklių** – apie **1,136 mln. EUR** (atitinkamai pagal rūšis: saulės – 78,6 tūkst. EUR, vėjo – 677,7 tūkst. EUR, hidroelektrinės – 189,9 tūkst. EUR, kitų (biomasės, biodujų, atliekų) – 189,3 tūkst. EUR).

Atsižvelgdami į tai, kad prieigos prie tinklų mokesčio įvedimas didintų elektros energijos savikainą, o tai galimai turėtų neigiamos įtakos elektrinių, naudojančių elektros energijos gamybai atsinaujinančių energijos išteklius, plėtrai ir didintų riziką nepasiekti užsibrėžtų nacionalinių tikslų energetikos srityje, manytume, kad šio mokesčio įvedimo klausimą būtų tikslinga svarstyti tik pasiekus nacionalinius tikslus energetikos srityje.

Tarybos pirmininko pavaduotojas,
laikintai vykdantis Tarybos pirmininko funkcijas

Jonas Makauskas

Laima.Kasparavičiūtė, tel. (8 5) 213 5241, el. p. Laima.Kasparaviciute@vert.lt

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, Verkių g. 25C-1, Vilnius (2022-05-03 13:38:53)
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL SEIMO ENERGETIKOS IR DARNIOS PLĖTROS KOMISIJOS SPRENDIMO
Dokumento rūšys	Raštas
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-05-03 Nr. R2-(E)-2647
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2022-05-03 Nr. G-2022-3899
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Jonas Makauskas, Tarybos pirmininko pavaduotojas, laikinai vykstantis Tarybos pirmininko funkcijas,
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-05-03 11:26:11 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-05-03 11:26:22 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	ADIC CA-B,Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM,2.5.4.97=#1309313838373738333135,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2019-07-08 10:09:34–2022-07-07 10:09:34
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Dokumentų valdymo sistema Avilys
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-05-03 11:29:21 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	-
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	RCSC IssuingCA,VI Registru centras - i.k. 124110246,RCSC,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2020-05-22 11:50:44–2023-05-22 11:50:44
Parašo paskirtis	Gauto dokumento registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Seimo kanceliarija, Dokumentų valdymo sistema
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-05-03 11:44:55 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	-
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	RCSC IssuingCA,VI Registru centras - i.k. 124110246,RCSC,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2022-02-28 10:34:07–2025-02-27 10:34:07
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	-
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avilys, versija 3.5.59
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2022-05-03 13:38:53)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2022-05-03 13:38:53 atspausdino Rūta Bėčiūtė
Paieškos nuoroda	-

Papildomi metaduomenys	-
------------------------	---